

Deloitte.

Belső ellenőrzés működésével és kihívásaival kapcsolatos kérdőív eredményei

László Júlia, Manager
Deloitte, 2017 május 8.

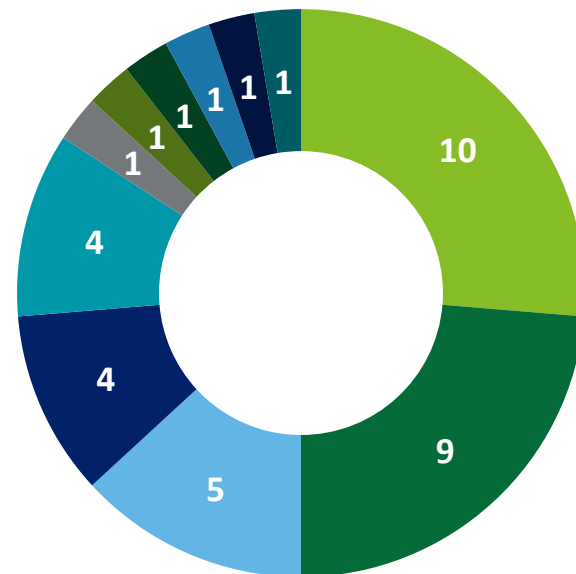
A felmérés jellege

A Deloitte és a Belső Ellenőrök Magyarországi Közhasznú Szervezete közös felmérést végzett a belső ellenőrzési osztályok működésével, állapotával és kihívásaival kapcsolatban.

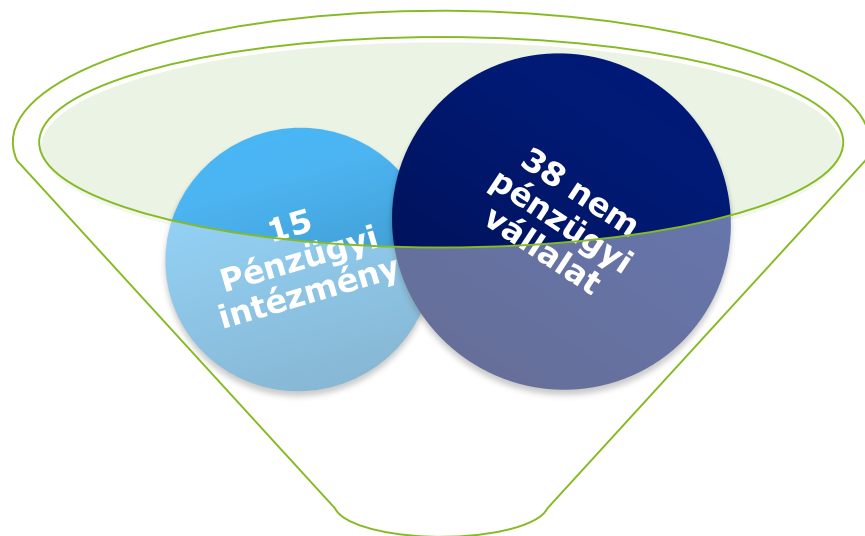
A kérdőív célja információt gyűjteni, majd aggregált formában információt nyújtani a felmérésben részt vevő szervezeteknek.

A felmérésben 53 belső ellenőrzési vezető vett részt, melyből 15 pénzügyi intézmény, 38 nem pénzügyi intézmény belső ellenőrzésének irányítását látja el.

Nem pénzügyi vállalatok iparági megoszlása

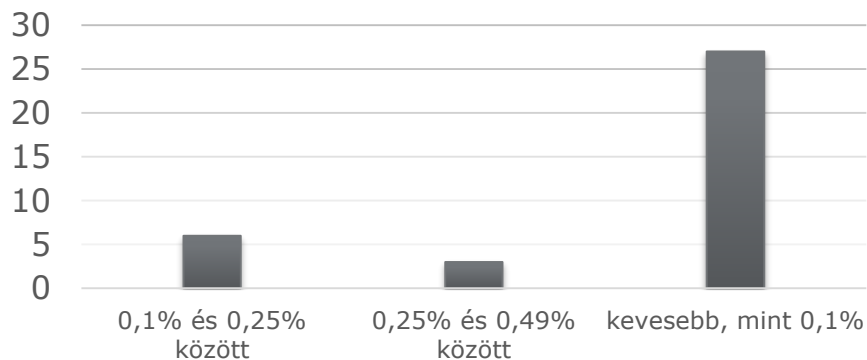
- Közsféra
- Energia, bányászat, közművek
- Közlekedés
- Távközlés, kommunikáció
- Termelés, logisztika, szállítmányozás
- Gyógyászat
- Szórakoztatóipar, média
- Erdőgazdálkodás
- Vegyipar
- Építőipar, magasépítés
- Postai szolgáltatások

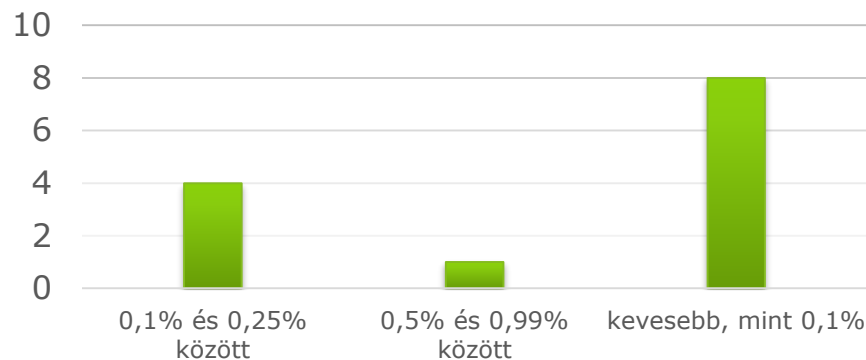
Belső ellenőrzési szervezeti egységek mérete, költségvetése és alkalmazott normái

Az eredmények alapján megállapítható, hogy a nem pénzügyi vállalatok allokált belső ellenőrzési költségvetése alacsonyabb, mint az erősebben szabályozott pénzügyi intézményeké.

Nem pénzügyi vállalatoknál a belső ellenőrzési szervezet költségvetése az árbevétel arányában

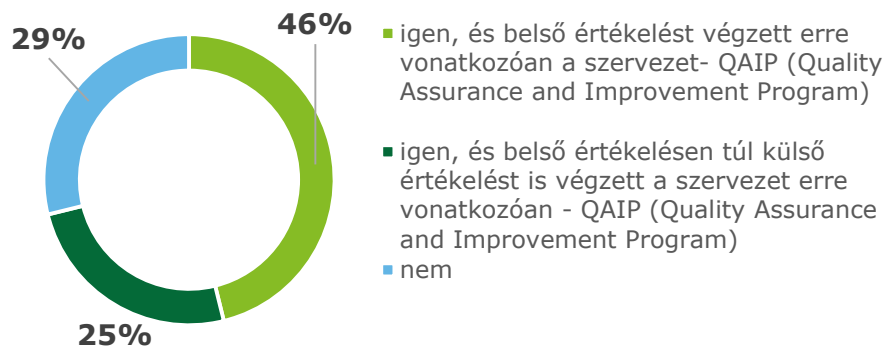

Pénzügyi vállalatoknál a belső ellenőrzési szervezet költségvetése kamatkülönbözet, nettó jutalék és díjeredmény arányában

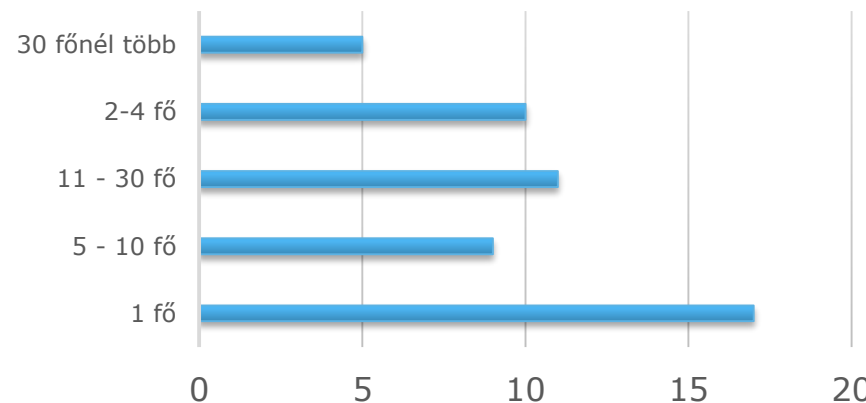

A belső ellenőrzési szervezetek 71 %-a alkalmazza az IIA normákat tevékenysége során.

IIA normák alkalmazása a belső ellenőrzésben

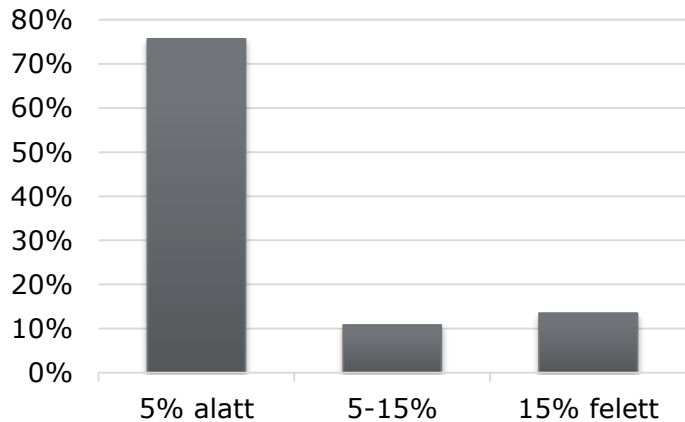
Belső ellenőrzési szervezetek mérete

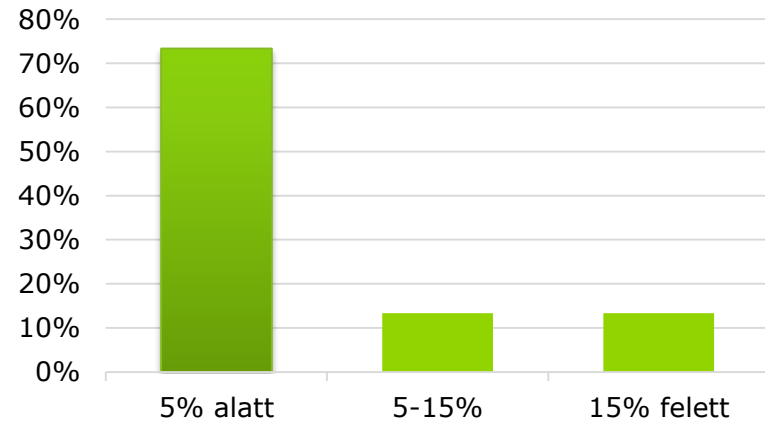
Fluktuáció, tapasztalat és képzés

A kérdőívet kitöltők válasza alapján a fluktuáció a belső ellenőrzési területeken az esetek többségében alacsony, 5% alatti.

Belső ellenőrzési területen tapasztalt fluktuáció a nem pénzügyi vállalatok esetén

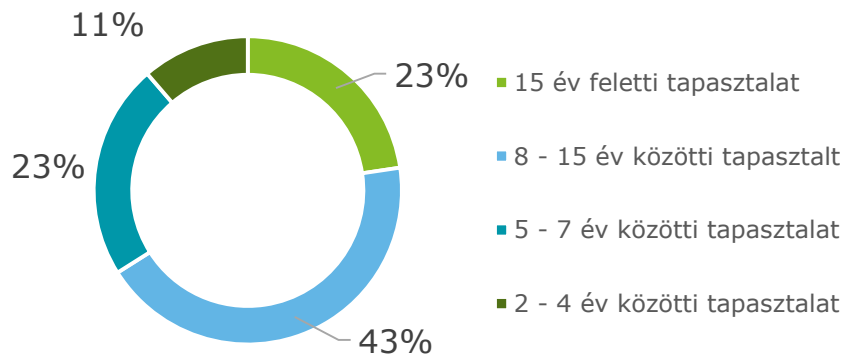

Belső ellenőrzési területen tapasztalt fluktuáció a pénzügyi intézmények esetén

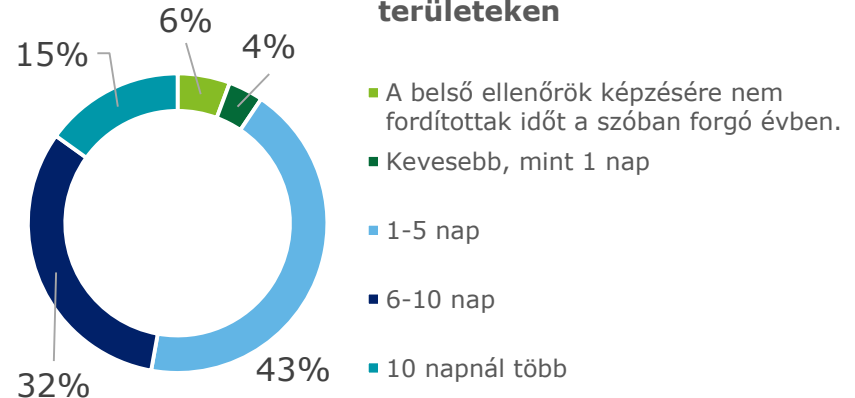

A belső ellenőrzési szervezeteknél dolgozó kollégák átlagos tapasztalata a válaszadók 89%-ánál több, mint négy év. Az allokált képzési napok száma a megkérdezettek 47%-ánál több mint 5 képzési nap éves szinten.

A belső ellenőrzési szervezet átlagos tapasztalata

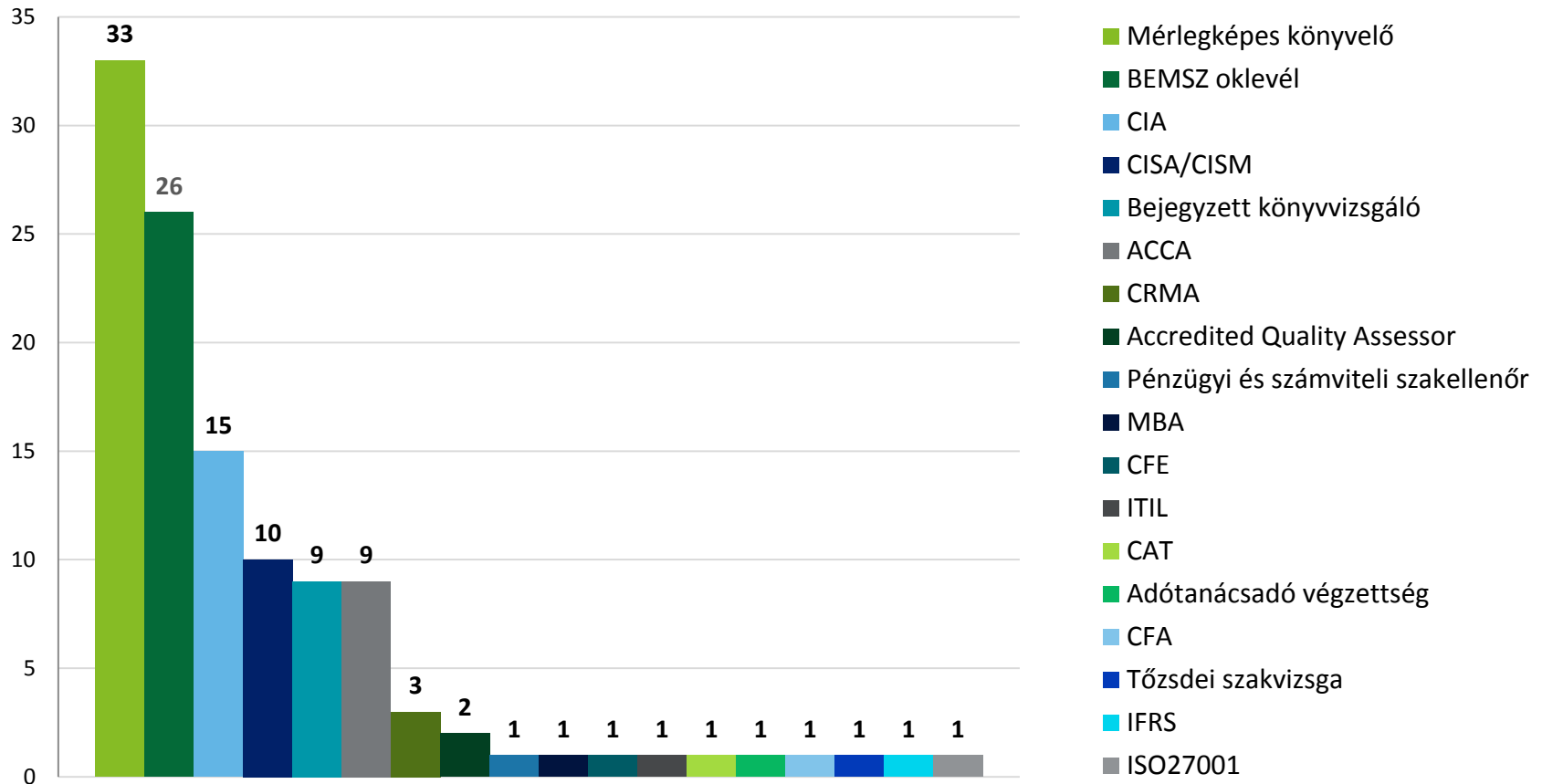
Átlagos éves képzési idő a belső ellenőrzési területeken

A belső ellenőrök képzettsége

A kitöltő szervezeteknél dolgozó belső ellenőrök több, mint fele rendelkezik mérlegképes könyvelői végzettséggel valamint BEMSZ oklevéllel. Ugyancsak gyakorinak tekinthető a szervezeteknél a CIA, CISA/CISM, ACCA és a bejegyzett könyvvizsgálói képesítés.

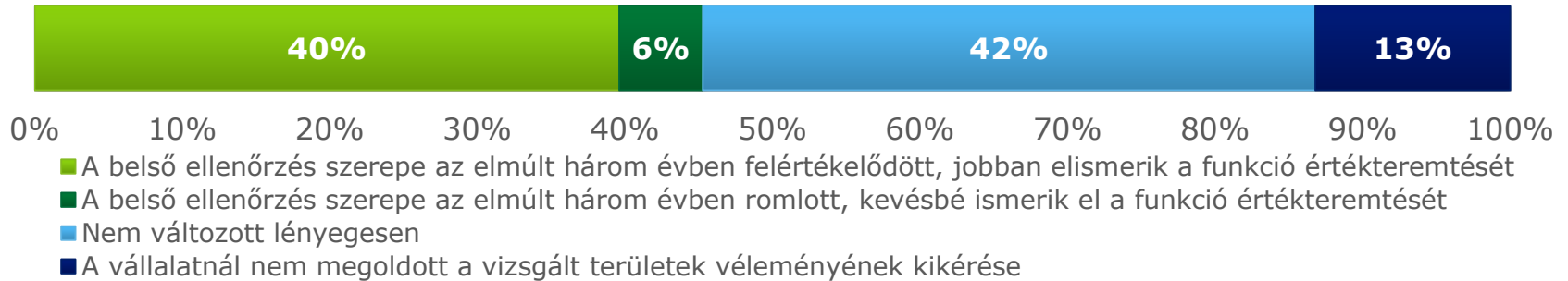
A belső ellenőrök képzettségi megoszlása

A belső ellenőrzés megítélése

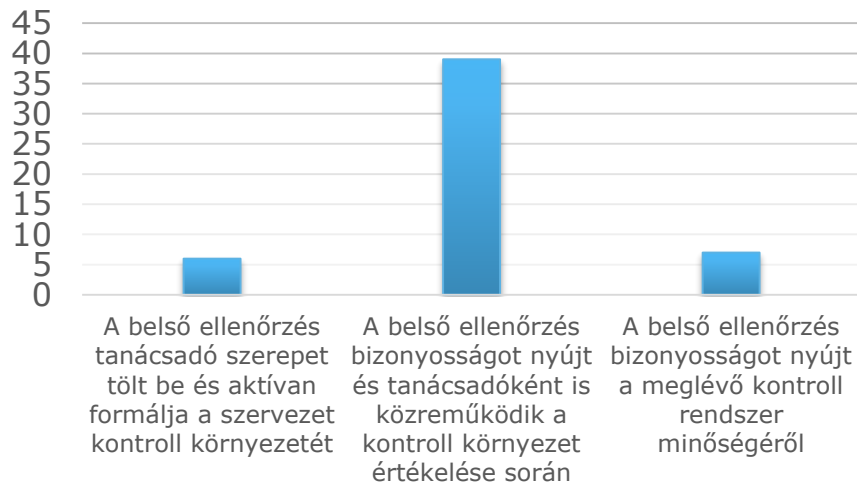
A kitöltő szervezetek 40%-a úgy véli, hogy a belső ellenőrzés megítélése az elmúlt három évben javult melyben szerepet játszhat a belső ellenőrzés egyre aktívabb szerepvállalása a tanácsadói szerepkörben.

A belső ellenőrzés megítélése

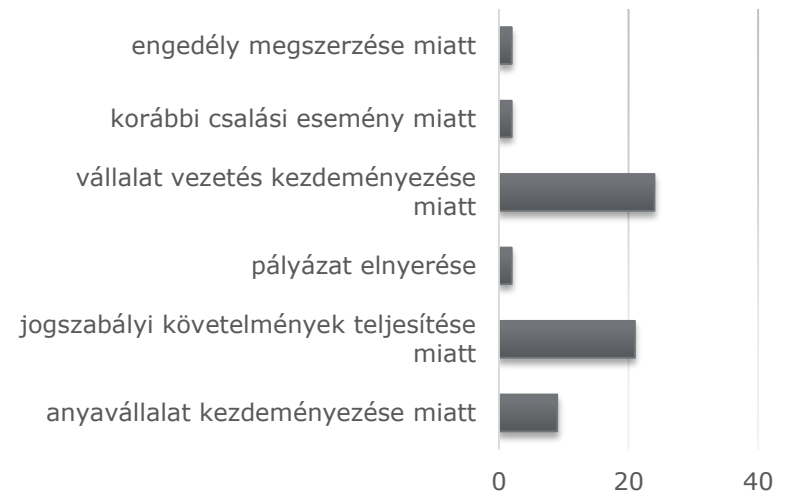

A belső ellenőrzési tevékenység kialakítását legtöbb esetben a vállalatvezetés és tulajdonosi elvárások indukálják, de jelentős azon szervezeteknek aránya, melyeknél a jogszabályi megfelelés miatt szükséges a belső ellenőrzési funkció létesítése.

A belső ellenőrzés kockázatkezelésben betöltött szerepe

Miért foglalkoztat a vállalat belső ellenőrt?

Aktuális kihívások a belső ellenőrzésben 1/2

A megkérdezett belső ellenőrök a legnagyobb kihívást az automatizált adatelemzési eljárások alkalmazásában, az IT szakismeretek általános hiánya és elavultsága okozta nehézségekben és a többi védelmi vonallal történő hatékonyabb együttműködésben látják. Ezen túl a belső ellenőrzésnek még mindig nehézséget jelent az elismertség hiánya és nem támogató szervezeti kultúra.

Mely tényező jelenti a legnagyobb kihívást a belső ellenőrzés számára jellemzően?

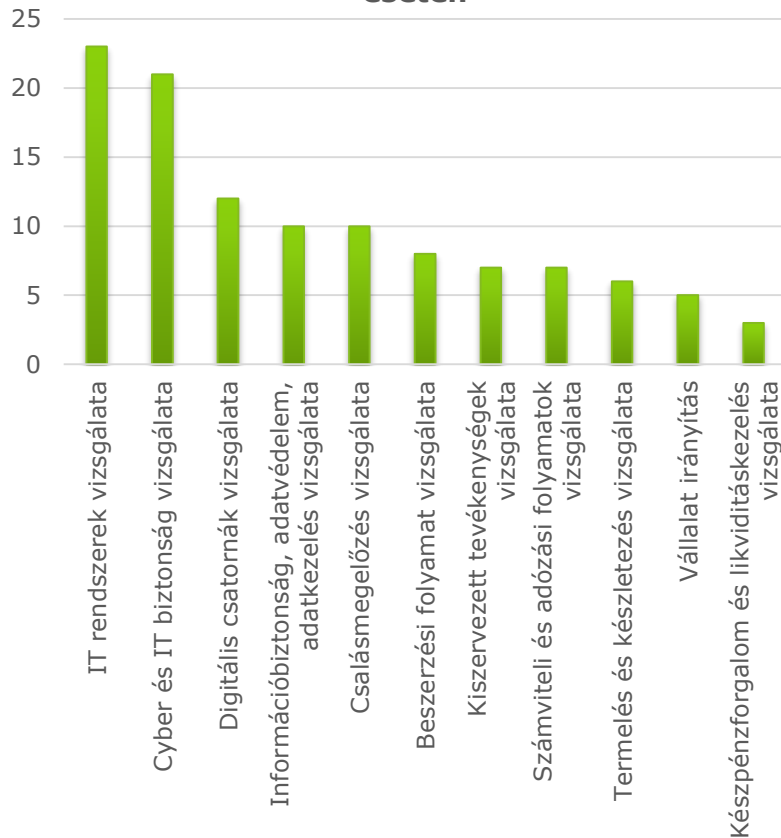

A tehetségek bevonása és az erőforrás hiány a belső ellenőrzési funkciónak is egyre inkább kihívást jelent.

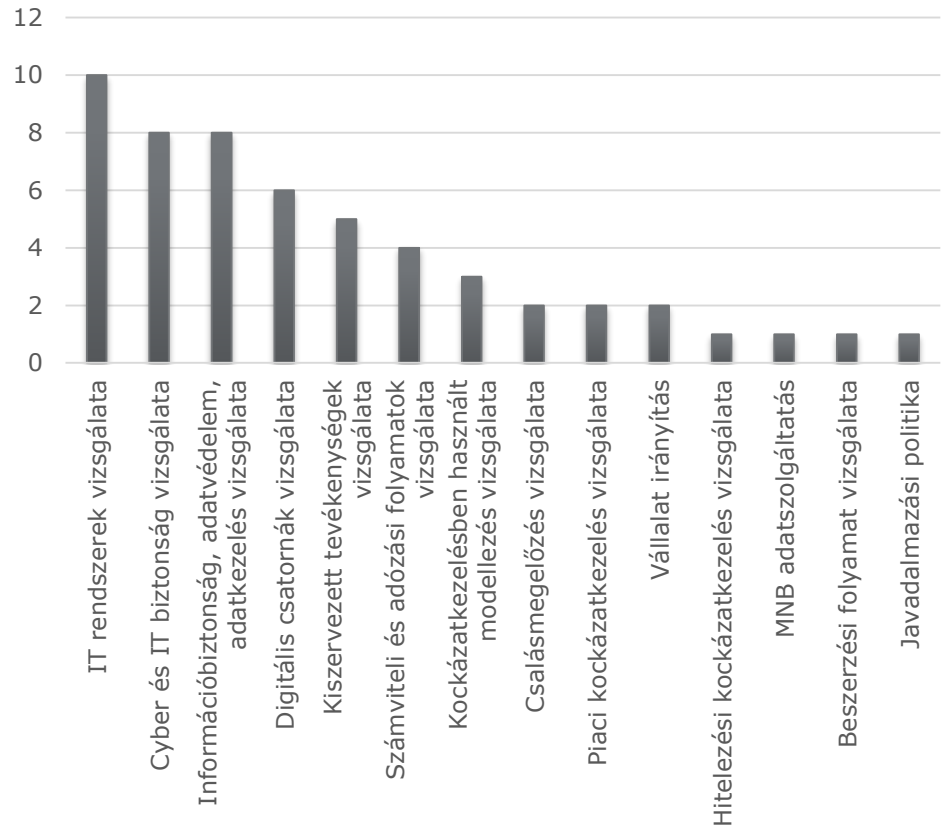
Aktuális kihívások a belső ellenőrzésben 2/2

A belső ellenőrzési vezetők a legnagyobb kihívást jelentő vizsgálati területeken pénzügyi és nem pénzügyi vállalatoknál egységesen látják, ezek az IT rendszerek és IT biztonság vizsgálati területei, a digitális csatornák, az információ biztonság és az adatvédelmi folyamatok vizsgálata.

Területek melyek vizsgálata kihívást jelentett a nem pénzügyi vállalatok esetén

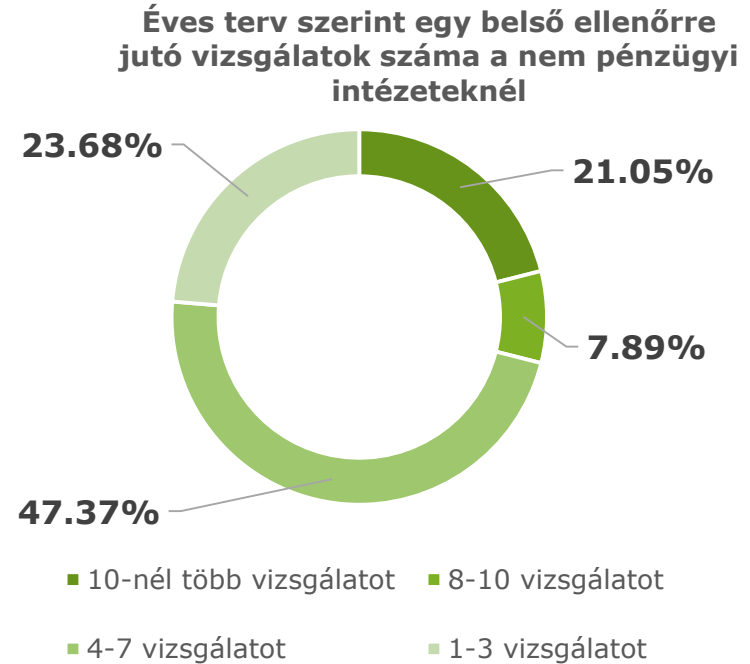
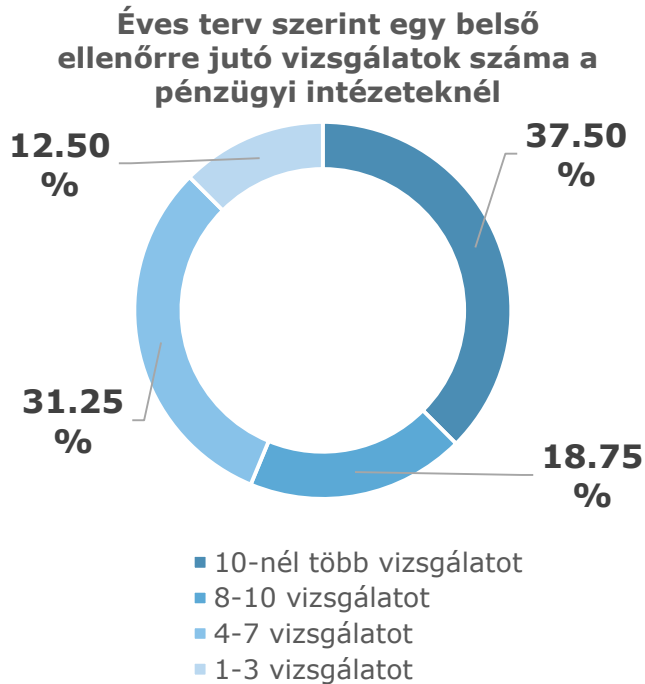

Területek melyek vizsgálata kihívást jelentett a pénzügyi intézmények esetén

Ellenőrzések gyakorisága és a felügyeleti szervek szankcionálása

A kérdőívet kitöltők válasza alapján a pénzügyi szektorban az egy belső ellenőrre eső éves vizsgálatok száma magasabb.

A nagyobb vizsgálati gyakoriság ellenére az összetettebb szabályozói környezet és az átfogóbb ellenőrzés lényegesen több szabályozói bírságot eredményez a pénzügyi szektor szereplőinél.

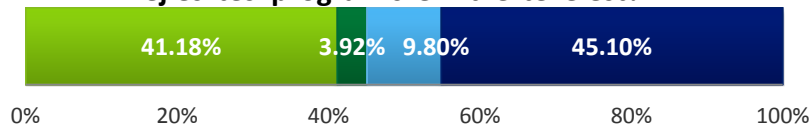
Az elmúlt három pénzügyi beszámolóval lezárt üzleti évben felügyeleti szerv élt-e szankcióval a vállalatnál?

Minősbiztosítás a belső ellenőrzésben

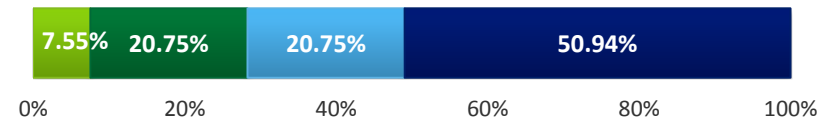
A megkérdezettek nagyjából fele végez minősbiztosítási és fejlesztési programot, melyeknél a belső felülvizsgálat az esetek döntő többségében éves gyakoriságú, míg a külső vizsgálatok jellemzően 2 és 5 év közötti periodicitás mellett ismétlődnek főként külső szakértő bevonása mellett. A válaszadók 96%-a kér visszajelzést a vizsgálatokat követően, döntő többségükben minden egyes vizsgálatot követően.

Milyen gyakran végeznek a vállalatnál a belső ellenőrzésre vonatkozó belső minősbiztosítási és fejlesztési program szerinti értékelést?

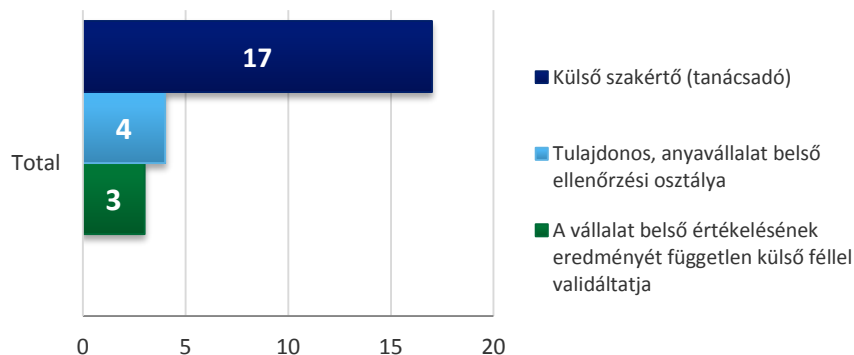
- Évente
- Két évente
- Két évnél ritkábban
- Nem végeznek a vállalat belső ellenőrzésére vonatkozóan belső minősbiztosítási és fejlesztési program szerinti értékelést.

Milyen gyakran végeznek a vállalatnál a belső ellenőrzésre vonatkozó külső minősbiztosítási és fejlesztési program szerinti értékelést?

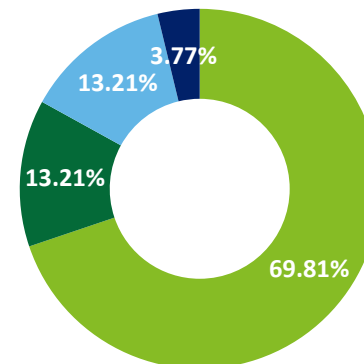

- Évente
- 2-5 évente
- 5 évnél ritkábban
- Nem végeznek a vállalat belső ellenőrzésére vonatkozóan külső minősbiztosítási és fejlesztési program szerinti értékelést.

Ki végzi a külső minősbiztosítást a belső ellenőrzés tevékenységére vonatkozóan?

Vizsgálatot követő visszajelzések kérése

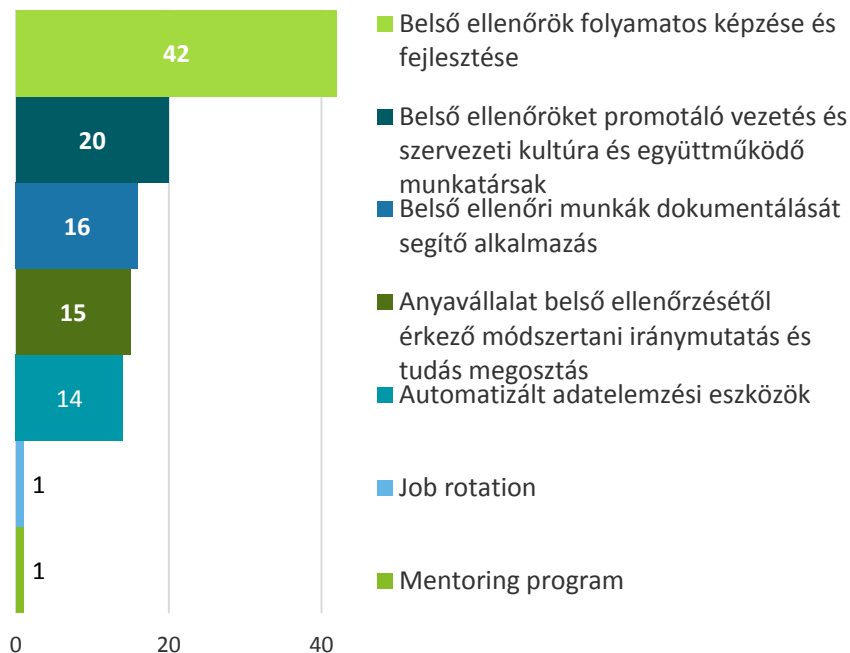

- Minden vizsgálat után kér visszajelzést a belső ellenőrzés a vizsgált területektől
- Esetenként kér visszajelzést a belső ellenőrzés a vizsgált területektől
- A belső ellenőrzés nem kér visszajelzést a vizsgált területektől.
- A vizsgálatok többségénél kér a belső ellenőrzés visszajelzést a vizsgált területektől

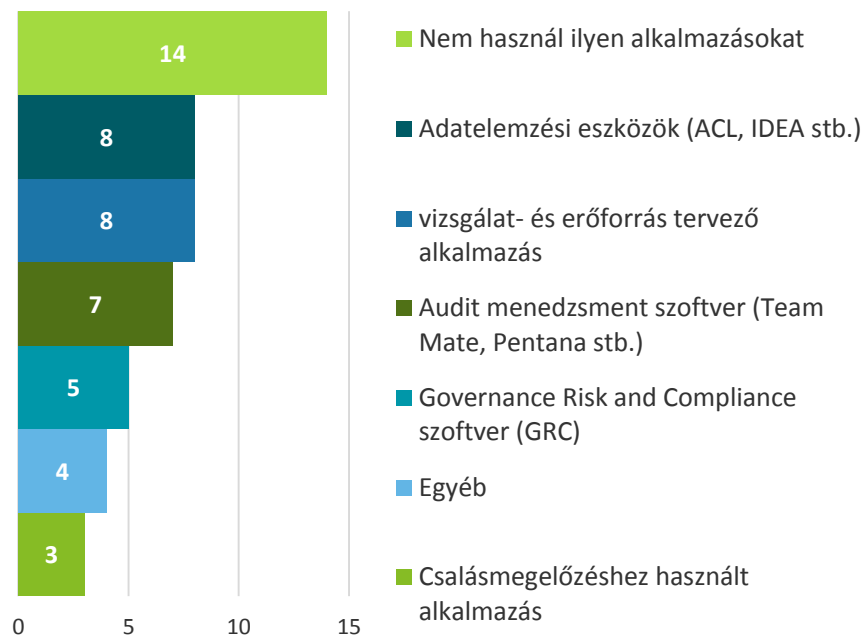
Automatizálás és hatékonyságnövelés

A kérdőívet kitöltők jelentős része a munkatársak folyamatos képzésében és fejlesztésében látja a hatékonyságnövelés kulcsát. A belső ellenőrzési területek jelentős része nem használ szoftveres audit alkalmazásokat. A használt alkalmazások között az adatelemzési eszközök, az erőforrás tervező programok és az audit menedzsment szoftverek a leggyakoribbak.

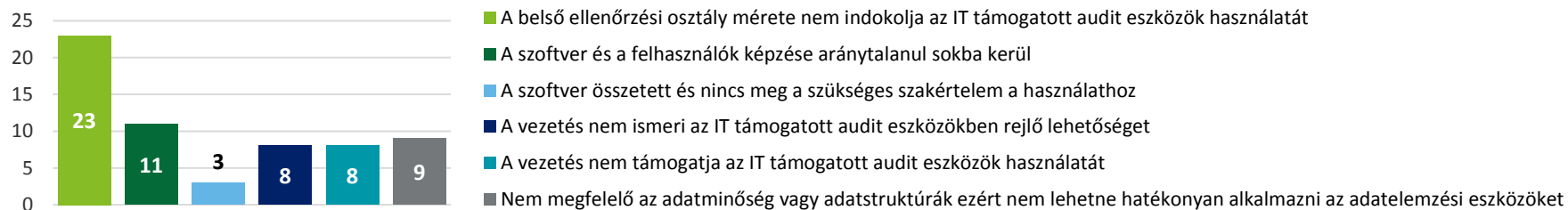
Alkalmazott hatékonyságnövelő eszközök

Belső ellenőrzés által használt audit szoftverek és alkalmazások

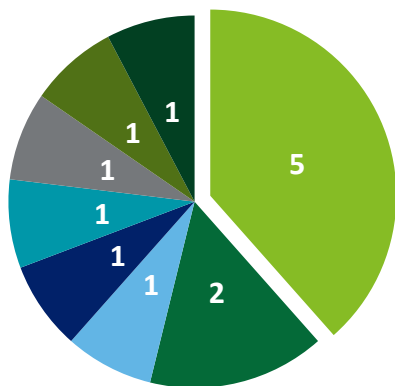
Miért nem használ a belső ellenőrzés szoftveres megoldásokat

Visszaéléstípusok

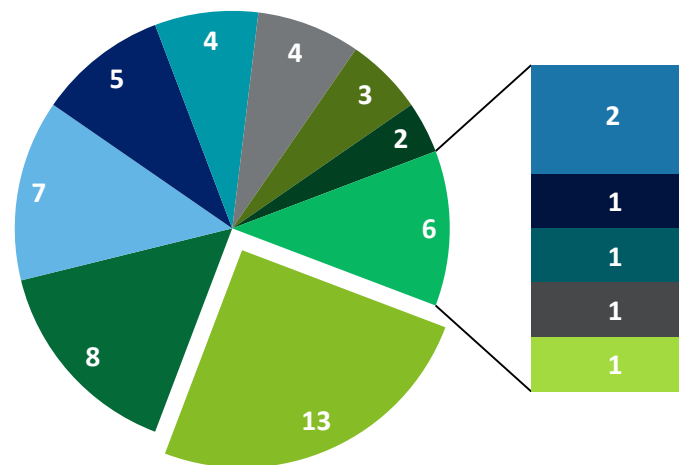
A felmérésben részt vevő vállalatok nagyobb részénél tapasztaltak valamilyen visszaélést az elmúlt üzleti évben, mint ahányban nem. A nem pénzügyi szektorban a legjellemzőbb séma az eszközök magáncélú használata és az eltulajdonlás.

Visszaéléstípusok pénzügyi intézmények esetében

- Nem fordult elő visszaélés a vállalatnál
- Sikkasztás (pénztárból, folyószámláról)
- Lefölözés (eltitkolt értékesítés, visszatérítések stb.)
- Belső iratok, dokumentáció, számlák, szerződések megkezdése
- Értékesítés és árbevétel manipulációja
- A társaság eszközeinek magáncélú használata
- Eszközök eltulajdonlása
- Érdekkonfliktusok kihasználása

Visszaéléstípusok a nem pénzügyi vállalatok esetében

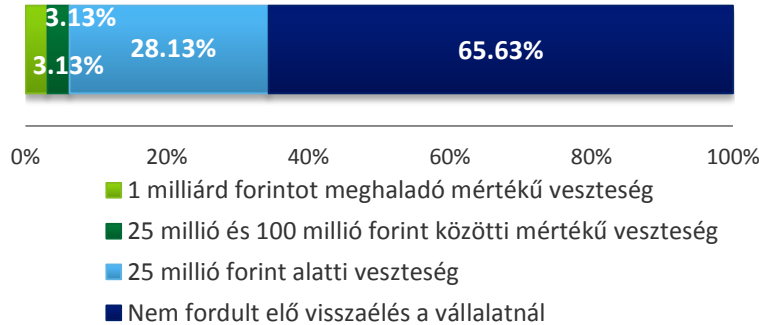
- Nem fordult elő visszaélés a vállalatnál
- A társaság eszközeinek magáncélú használata
- Eszközök eltulajdonlása
- Pénzügyi beszámoló, könyvelés manipulációja, eszközök túlértékelése, nyereség eltüntetése, ingatlanok jelentősen piaci érték alatt történő értékesítése
- Belső iratok, dokumentáció, számlák, szerződések megkezdése
- Visszaélés költségelszámolással, beszerzéssel kapcsolatban
- Munkaügyi visszaélés (nem létező dolgozók, manipulált javadalmazás stb.)
- Vesztegetés, ajándék elfogadása előnyhöz jutás mellett

Csalásmegelőzés és visszaéléssel kapcsolatos veszteségek

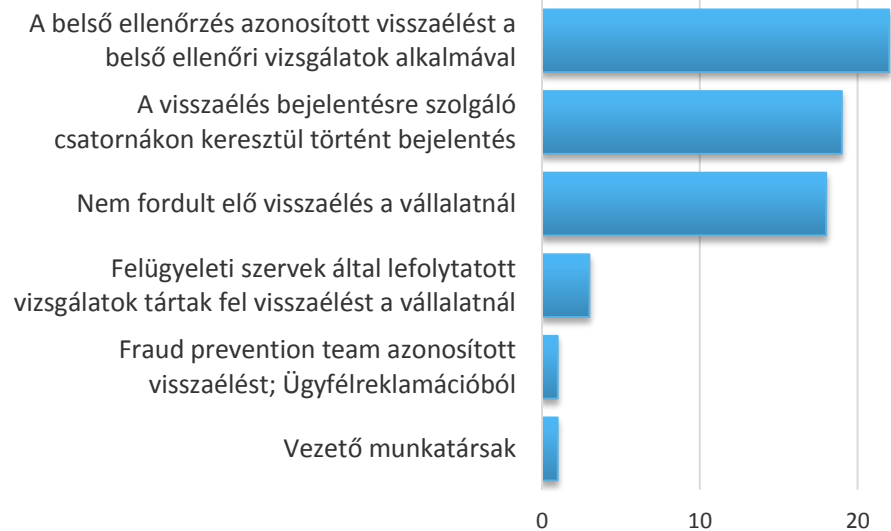
A kérdőívet kitöltők válasza alapján a pénzügyi szektor intézményei között gyakoribb a bírságolás, mely indokolható a szektorra jellemző erősebb szabályozói ellenőrzési rendszer jelenlétével. A bejelentések jelentős részét a visszaélés bejelentési csatornákon keresztül, valamint a belső ellenőrzés által folytatott vizsgálatok eredményeként azonosították a felmérésben résztvevő szervezeteknél.

A megkérdezett vállalatok negyede rendelkezik csalásmegelőzési stratégiával és az egyharmaduk végez éves szinten kockázatértékelést.

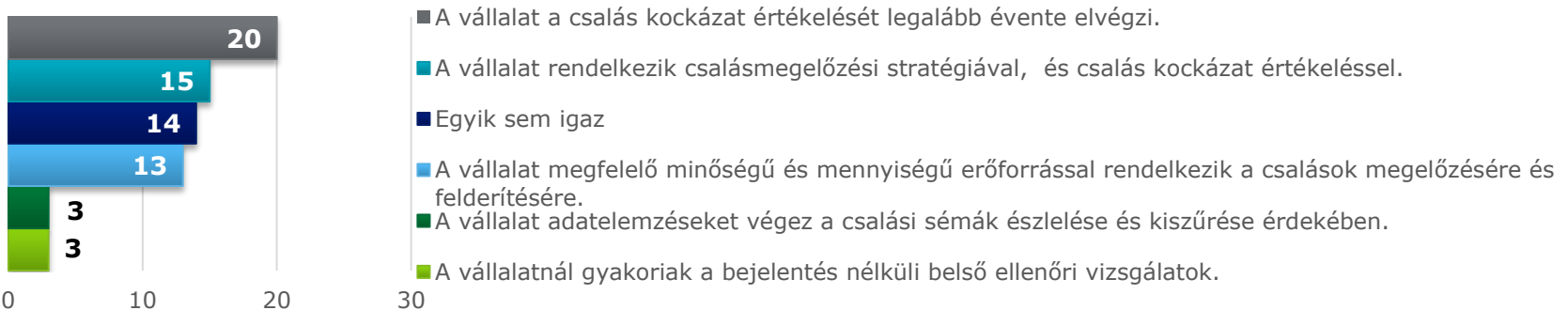
Az elmúlt három, pénzügyi beszámolóval lezárt üzleti évben azonosított visszaélések következményeként nagyságrendileg mekkora veszteség érte a vállalatot?

Legjellemzőbb fórumok, ahol a csalási esetek azonosításra kerülnek

Állítások a csalásmegelőzéssel kapcsolatban

Köszönöm a figyelmet!

A Deloitte név az Egyesült Királyságban "company limited by guarantee" formában alapított Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”) társaságra, tagvállalatainak hálózatára és kapcsolt vállalkozásaira utal. A DTTL és valamennyi tagvállalata önálló, egymástól elkülönülő jogi személy. A DTTL (vagy „Deloitte Global”) nem nyújt szolgáltatásokat ügyfelek számára. A DTTL és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.hu/magunkrol.

Magyarországon a szolgáltatásokat a Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. (Deloitte Kft.), a Deloitte Üzletviteli és Vezetési Tanácsadó Zrt. (Deloitte Zrt.) és a Deloitte CRS Kft. nyújtja (melyek közös neve "Deloitte Magyarország"). Mindhárom társaság a Deloitte Central Europe Holdings Limited tagvállalata. A Deloitte Magyarország négy szakmai területen - könyvvizsgálat, tanácsadás, adó- és jogi, valamint kockázati tanácsadási területeken - tölt be kiemelkedő szerepet az országban, és kínál szolgáltatásokat több mint 500 hazai és külföldi szakértője segítségével. (Ügyfeleinknek együttműködő ügyvédi irodánk, a Deloitte Legal Erdős és Társai Ügyvédi Iroda nyújtja a jogi tanácsadási szolgáltatásokat.)

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ a Deloitte Magyarország társaságaitól származik és célja, hogy bizonyos témakör(ök)ben általános információkkal szolgáljon, de nem tárgyalja az adott témakör(öke)t annak teljességében. A jelen dokumentumban megadott információk nem minősülnek számviteli, adóügyi, jogi, befektetési, tanácsadási illetve egyéb szakmai szolgáltatásnak. Ezek az információk nem képezhetik ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját. Ügyfeleinket arra kérjük, hogy pénzügyeiket vagy üzletvitelüket befolyásoló bármely döntésük meghozatala, vagy a döntésnek megfelelő magatartás tanúsítása előtt kérjék képzett szakmai tanácsadóink véleményét.

Jelen anyagok és a bennük foglalt információk tájékoztató jellegűek és esetlegesen hibákat is tartalmaznak, amelyekért a Deloitte Magyarország sem kifejezetten, sem hallgatólagosan nem vállal felelősséget, és amelyek nem minősülnek a Deloitte Magyarország állásfoglalásának. Az előzőek érintése nélkül a Deloitte Magyarország nem garantálja az anyagoknak és / vagy a bennük foglalt információknak a hibamentességét, továbbá a teljesítést vagy a minőség valamennyi egyedi kritériumának való megfelelést sem. A Deloitte Magyarország cégei nem felelnek a szolgáltatásaik piacképességére, vagy adott célra való alkalmassága, jogtisztasága, versenyképessége, biztonsága és pontossága vonatkozásában.

Ügyfelünk a jelen anyagot és a benne foglalt információkat a saját felelősségére használja, és teljes mértékben felelősséget vállal a jelen dokumentum és a benne foglalt információk használatából eredő következményekért, esetleges veszteségekért. A Deloitte Magyarország cégei nem vonhatók felelősségre jelen dokumentum, vagy a benne foglalt információk felhasználásával kapcsolatosan felmerülő közvetlen, közvetett, járulékos, következményes, büntető jellegű vagy bármilyen egyéb kárért, valamint egyéb veszteségért sem, legyen az szerződéses, jogszabály szerinti vagy magánjogi (például gondatlanságból fakadó).

A fent írtaktól eltérően amennyiben az információk és az anyagok kifejezetten az Ügyfél és a Deloitte Magyarország között létrejött szerződés végleges teljesítéseként kerülnek átadásra, a Deloitte Magyarország felelősséget vállal azért, hogy a szolgáltatásnyújtás és - amennyiben van - az elkészült termék szerződésszerű. A Deloitte Magyarország rögzíti, hogy az anyagok és az információk kizárólag a szerződésben meghatározott személyek / szervezetek számára készülnek és célokra alkalmasak. A Deloitte Magyarország minden felelősséget kizár az Ügyfél által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból, anyagokból, információkból és adatokból fakadó vagy azokkal összefüggő károk vonatkozásában. Minden itt nem szabályozott kérdésre a vonatkozó szerződés irányadó.

Ha a fenti rendelkezések bármelyike bármilyen okból nem érvényesíthető, a többi rendelkezés továbbra is hatályban marad és alkalmazandó.